

2010. október 7 – 9.

Anyanyelvi vetélkedő - Feladatlap - A versenyző sorszáma:....

1 Szókincsismeret

1.1 Nyelvünkben sok olyan szó van, amelyhez több jelentés is kapcsolódik. Ezek a többjelentésű szavak. Pl. *ég* ige és főnév, *láb* testrész és mértékegység stb.

Feladat: melyik szó jelentései lehetnek? Írd mellé!

Testrész, vezető, ész :.. **fej**.....
 Rágószerv, kézbe vesz, fűrész része:..**fog**.....
 Hozzányúl, patak, véredény:..**ér**.....
 Egész, egészséges,érthető:..**ép**.....
 Számnév, működik, befolyásol:..**hat**.....

1.2 Mi a jelentése? Írd mellé!

toportyán:..**farkas**..... parenyica:.....**füstölt sajt**.....
 bugyelláris:..**női pénztárca**..... ködmön :..**felső kabát**.....
 keszkenő:..**díszes zsebkendő**..... kopjafa:..**fejfa**.....

2. Játékos kicsinyítések. Pl. hallószerv – kicsinyítve: kabin. A megoldás: **fül** és **fülke**. Írjál te is 3 hasonló szópárt!

Mi a két szó:

Vízinövény - kicsinyítve rovar:..**sás - sáska**.....
 Báj - kicsinyítve háziállat:.....**kecs - kecske**.....
 Fogadószoba - kicsinyítve madár:..**szalon - szalonka**.....
 Szórakozóhely - kicsinyítve hajó.....**bár - bárka**.....

Hasonló szópárok:.....

3. Oda – vissza olvasható szavak. Pl. az **eledele** jelentése **tápláléka**. Megadjuk *a sz ó jelentését*, fejezd *ki oda-vissza* olvasható szóval!

állóvizet :..**tavat**.....
 fiam felesége :..**menyem**.....
 ütőhangszered :..**dobod**.....

Írjál te is 3 hasonló oda-vissza olvasható szót!.....

4. Cserebere szólások. Melyik két szólást kevertük össze?

Lándzsát tör felette..Helyesen:..**Pálcát tör valaki felett. Lándzsát tör mellette**.....
 Túllőtt a lovon...Helyesen:..**Túllőtt a célon. Átesett a ló másik oldalára**.....
 Áll, mint borjú az új kapu előtt ...Helyesen: **Áll, mint Balám számára. Bámul, mint borjú az új kapura**.

5.Régimódi ruhadarabok.Ki veszi föl? Férfi vagy nő ?
 Írd mellé! Azt is, hogy milyen ruhadarabot jelent?

mente: **kabátka - férfi**
lajbi: **mellény - férfi**.....

párta: **fejdísz - nő**
rokolya: **bő szoknya - nő**

6. Írd be a hiányzó személynevet!

Él, mint... **Marci** Hevesen.
Megrázta, mint ... **Krisztus** a vargát.
Ez sem különb a ...**Deákné** vásznánál.

7. Fejezd be a következő közmondásokat, szólásokat !

Minden szentnek ...**maga felé hajlik a keze.**
Az kiabál, akinek ...**a háza ég.**
Nem tudja a jobb kéz, ...**mit csinál a bal.**
Akinek nem inge,...**ne vegye magára.**

8. Milyen nemzetiségű? Írd eléljük a hiányzó népnévet!

francia.....krémes,
törökméz,
arab.....telivér,

angolkeringő
görög.....dinnye
japán.....birs

9. Írd be a hiányzó színnevet a következő főnevek elé!

Háttra van még a ...**fekete**.....leves..
Elvitte a ...**sárga**.....láz.
A konyhában már sűrög-forog a ...**fehér**....nép.
Vett egy kertés házat a ...**zöld**.....övezetben.

10. Helyesírás

Illeszd a -val, -vel ragot a következő szavakhoz, nevekhez !

gally...**gallyal**.....
könny....**könnyel**.....
Arany.....**Arannyal**.....
Madách... **Madáchcsal**.....
Kossuth...**Kossuthal**.....
Kováts.....**Kovátszal**.....
Horváth....**Horvátthal**.....
Bernadett...**Bernadettel**.....

Írd be a hiányzó ly, j betűt a következő szavakba!

apá..ly..., ünnepé..ly..., zsiva..j..., ricsa..j..., megfo..j...t, fo..ly....am,
veszé..ly..., zöre..j..., roba..j..., cseve..j..., bog..ly...a, bó..j...a,

Illeszd az –i melléknévképzőt a következő földrajzi nevekhez!

Csongrád megye : ...**Csongrád megyei**.....
Csendes-óceán:....**csendes-óceáni**.....
Dél-Alföld:.....**dél-alföldi**.....
Észak-Magyarország:.....**észak-magyarországi**.....
Cannes:....**cannes-i**.....